

**EXPO 2020
DUBAI, UAE**

TÜROB TÜRKİYE OTELCİLER BİRLİĞİ

Fuar Sonuç Raporu

ATM Dubai Turizm Fuarı

Ortadoğu'da gerçekleştirilen en önemli turizm tanıtım organizasyonu olarak kabul edilen ATM Turizm Fuarı, Birleşik Arap Emirlikleri'nin Dubai şehrinde 25-28 Nisan 2016 tarihleri arasında ziyaretçilere kapılarını açtı.

Bu yıl 23 üncü kez düzenlenen fuarı bir önceki yıla göre % 7 artışla 28 bin profesyonelin ziyaret ettiği açıklandı.

Fuara, 86 ayrı ülkeden 423'ü ana katılımcı olmak üzere 2800 kurum/kuruluş/destinasyon stand olarak katıldı. Bir önceki yıla göre ilave 100 yeni kuruluş stand olarak fuara katılım sağladı. Fuarın resmi açılışı Dubai Emirligi Velihat Prensi Shaikh Hamdan Bin Mohammed Bin Rashid Al Maktoum tarafından yapıldı. Fuar, Birleşik Arap Emirlikleri Başkan Yardımcısı ve Başbakanı Shaikh Mohammed Bin Rashid Al Maktoum tarafından ziyaret edilmiştir.

Fuarda yenilik olarak; Ortadoğu bölgesinden Wellness & Spa satın alıcılar ile bu alanda faaliyet gösteren işletmeler 26-27 Nisan 2016 tarihlerinde ayrı bir salonda işletme ve faaliyetlerini tanıtmaya fırsatı buldular. 2014 yılında bölgede kaydedilen wellness endüstrisi cirosu 5.3 milyar doların 2017'de 16.6 milyar dolara ulaşacağı (Aranca) açıklandı. Diğer yandan, 25 ve 28 Nisan 2016 tarihlerinde turizm profesyonellerini bir araya getiren kısa tanışma toplantıları (speed networking) ile bloggers tanışma toplantılarının yoğun ilgi ile karşılandığı gözlemlenmiştir. 28 Nisan 2016 tarihinde düzenlenen "Travel Agent Academy" etkinliğinin özellikle teknolojik gelişmeler ve değişen misafir taleplerinin karşılanması konusunda Seyahat Acentalarına ışık tuttuğu katılımcılar tarafından dile getirilmiştir.

Fuar alanında yer alan ürünler dikkate alındığında; Ortadoğu vatandaşlarının her geçen gün artan internet, online rezervasyon ve sosyal medya kullanımlarının yansıması olarak toplam fuar alanının %30'luk bölümünün seyahat teknolojileri firmaları tarafından kiralandığı gözlemlenmiştir. Fuarda ülkeler ve destinasyonların yanında oteller, sağlık turizmi, alışveriş, medya, kruz, kiralık araba, havayolu kuruluşları ile tur operatörleri ve seyahat acentaları diğer katılımcılar arasında yer almıştır.

Bir sonraki ATM Turizm Fuarı; Dubai'de 24-27 Nisan 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilecektir.

Türkiye Standı

Fuarda yer alan 700 metrekare büyüklüğünde Türkiye standı, Dubai Kültür ve Tanıtma Müşavirliği'nin organizasyonunda Turkey "HOME" tanıtım konsepti benimsenerek hazırlandı. 28 standın yanı sıra İstanbul, Bursa ve THY için ayrı bölümler oluşturuldu. Türkiye standında icra edilen Ebru sanatının yanında ikram edilen geleneksel Türk lezzetlerinin (lokum, çay, Türk kahvesi vs.) ziyaretçiler tarafından ilgi ile karşılandığı gözlemlenmiştir.

Fuar merkezi tarafından yapılan yeni düzenleme sonucunda, önceki yıllardaki avantajlı konumu yerine Türkiye stand alanının fuarın en arka bölümünde yer aldığı gözlemlenmiştir.

Son yıllarda Ortadoğu'nun artan turizm hacmi, bu durumdan yararlanmak isteyen birçok ülkeyi fuara çekmiştir. Ülkemizden de çok sayıda destinasyon, Kalkınma Ajansı, otel ve seyahat acentası temsilcisi fuara katılmıştır. Türkiye standı dışında ülkemizden çok sayıda kurum/kuruluşun yaklaşık 2 bin metrekare stand alanı kiralayıp fuara katılım sağladıkları gözlemlenmiştir. Bu kuruluşlardan bazıları;

Ankara Ticaret Odası, İzmir, Güney Ege (Aydın, Denizli, Muğla), Bursa, Çukurova Kalkınma Ajansı (Adana Mersin), Doka Kalkınma Ajansı (Artvin, Trabzon, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize), Bakka Kalkınma Ajansı (Zonguldak, Bartın, Karabük), Titanic Hotels, CVK Hotel, Güral Premier, Hilton Bodrum, Flyistanbul.com, Mercan Turizm, Adonis Turizm, Bedir Turizm, Plaza Turizm, Heysem Tour, Helen Holidays, Peninsula Turizm, Orion Tour, Umbrella Travel, Leading Hayat Tours, El Paso Seyahat, Aljazeera Turizm.

Türob Standı

Türkiye standı içerisinde yer alan Türkiye Otelciler Birliği standında çok sayıda sektör profesyoneli, sektörel örgüt, bürokrat, medya ve yerel yönetim temsilcileri ile ikili görüşmeler yapılmıştır. Birliğimizce hazırlanan Arapça, İngilizce rehber kitaplar, Boyut Yayın Grubu tarafından hazırlanan The Hotel & Travel Guide, tanıtım materyalleri ile üyelerimiz tarafından sağlanan promosyon malzemeleri ziyaretçilere verilmiştir.

Birleşik Arap Emirlikleri (BAE)

BAE nüfusu 2015 yılında 9,5 milyona ulaşmıştır. Nüfusun % 39'u Abu Dhabi, % 29'u Dubai, % 18'i Şarjah ve % 14'ü diğer emirliklerde yaşamaktadır. BAE'nin toplam nüfusunun % 80'ini yabancılar oluşturmaktadır. Yabancı nüfus oranı sürekli artmaktadır. Ülkede çalışanların % 90'ı da yabancıdır. Yabancı nüfusun dağılımı Hintliler (%29), Pakistanlılar (%20), Bangladeşliler (%13), Filipinliler (%10), diğer Araplar (%12), İranlılar (%2) ve diğer yabancılar (%4) şeklindedir. BAE'nde başlıca işgücü kaynağını oluşturan Asya kökenli göçmenler, başta turizm ve inşaat olmak üzere emek yoğun sektörlerde düşük ücretler karşılığında işçi olarak çalışırken; Arap kökenliler kamu kurumlarında memur olarak istihdam edilmekte; Avrupalılar ise özel şirketlerde yönetici veya danışman kadrolarında görev almaktadırlar.

Başkenti Abu Dhabi olan Birleşik Arap Emirlikleri, yedi emirlikten meydana gelen bir federasyondur. (Abu Dhabi, Dubai, Şarjah, Ras al-Khamiah, Ajman, Fujairah, Umm al-Qaiwain). Şeyh Khalifa bin Zayed al-Nahyan, ülkenin kuruluş tarihi olan 1971 yılından beri yönetimde olan babası Şeyh Zayed bin Sultan al-Nahyan'ın ölümü üzerine 2004 yılından beri ülkenin ve Abu Dhabi'nin başına geçmiştir. Ülkenin ikinci büyük Emirliği olan Dubai'nin yöneticisi Şeyh Muhammed bin Rashid al-Maktoum ise ülkenin Başkan Yardımcısı ve Başbakanı konumundadır.

BAE, 368,1 milyar dolarlık nominal GSMH'sı ile Orta doğu ve Körfez ülkeleri içinde Suudi Arabistan ve İran'dan sonra en büyük üçüncü ekonomiye sahiptir. Satın alma gücü paritesine göre 73.600 dolar kişi başına milli gelir ile Katar'dan sonra ikinci sırada gelmektedir.

BAE Yönetimi, ekonominin petrol ve doğalgaza bağımlılığının azaltılması için üretim ve yatırımların çeşitlendirilmesini sağlamaya büyük önem vermektedir. Bu çerçevede, BAE Hükümeti özellikle turizm, inşaat, havacılık, hizmet sektörü, finans ve otomotiv gibi sektörlere yatırım yapmaktadır. Bu sayede petrol-dışı gelirlerin milli gelirdeki payı gittikçe artmaktadır. "Abu Dhabi 2030 Vizyonu" çerçevesinde ülkede 2030 yılına kadar 300 milyar dolardan fazla altyapı yatırımı yapılması öngörülmekte ve üretime yönelik yapılacak yatırımlarla birlikte önümüzdeki 15 yıl içinde petrol gelirlerine bağımlılığın yüzde 10 oranında azaltılması planlanmaktadır. Nitekim son verilere göre petrol varil ücreti yaklaşık 114 US Dolar'dan ortalama 40 US Dolar'a gerilemiştir.

BAE Hükümeti son dönemlerde elde ettiği deneyim ve sermaye birikimi sayesinde dış pazarlarda giderek artan yatırımlara yönelmiştir. Hükümet, sahip olduğu kamu şirketleri veya yarı resmi şirketler aracılığıyla çeşitli ülkelerde, başta bankacılık, turizm ve telekomünikasyon olmak üzere büyük çaplı işbirliklerde bulunmaktadır. Ülkemize BAE'den yatırımcı çekilmesi için özel çalışma yapılması önem arz etmektedir.

Birleşik Arap Emirlikleri vatandaşları seyahatlerini uzun süreli ve kalabalık ailelerle yapmaktadırlar. Bu nedenle bağlantılı (Connected Rooms) otel odalarını tercih etmekte, beğendikleri destinasyon ve otellere sık seyahat etmektedirler. Destinasyon tercihlerini; din, iklim, vizesiz giriş, doğa, ulaşım imkanları, konaklama tesisi imkanları (lüks ve aile için yeterli büyüklükte odalar), çocuklar için eğlence ve alışveriş imkanlarına göre belirlemektedirler.

BAE vatandaşlarının yurt dışı seyahatlerinde uzun yıllardır Suudi Arabistan, İngiltere, Oman, Tayland ve Bahreyn'i tercih ettikleri, Türkiye'yi ise siyasi gelişmelere bağlı kalarak daha az sayıda ziyaret ettikleri gözlemlenmektedir.

Google Travel Trends Raporuna göre, 2015 yılında Google kullanıcıları tarafından en çok arama yapılan 10 ülke sıralaması; 1. BAE, 2. ABD, 3. Tayland, 4. İngiltere, 5. Singapur, 6. Fransa, 7. Avustralya, 8. Malezya, 9. Endonezya ve 10. İtalya olarak sıralandı.

Dubai

Yaklaşık 2.3 milyon nüfusu ile Ortadoğu'da en önemli turizm, finans, ulaşım, alışveriş ve cazibe merkezi olmasının yanında Dubai, dünyanın en hızlı gelişen turizm bölgeleri arasında yer almaktadır.

Dubai'de ticari amaçlı seyahat ve konaklama turizminin yanı sıra kongre, alışveriş, eğlence ve tatil turizmi de gelişmektedir. Dubai son yıllarda turizme yaptığı yatırımlarla ve başarılı tanıtım stratejileri ile dünya turist haritalarında yerini almıştır. Golf ve tenis turnuvaları, at yarışları gibi sportif etkinlikleri hedef kitlesini şehre çekmek için en etkili şekilde kullanmayı başarmıştır. Her yıl düzenlenen "Dubai Alışveriş Festivali" de turist çekmekte önemli rol oynamaktadır. Dubai kısa süre içerisinde modern Metro sistemini kurarak şehir içi ulaşımında yaşanan sıkıntıları gidermiştir. 2030 yılına kadar toplu taşımanın % 25'inin sürücüsüz taşıtlarla donatılması hedeflenmekte bu yolla yaklaşık 22 milyar dirhem tasarruf sağlanması öngörülmektedir. Dubai Hükümeti tarafından tamamlanarak hayata geçirilen "Dubai Health Experience" programı ile şehrin sağlık turizmi alanında bölgenin önde gelen merkezi olması hedeflenmiştir.

Dubai'nin önemli bir tatil destinasyonu olmasında olağanüstü yatırımlarının yanında en önemli katkısı, Dubai'de 1985 yılında 10 milyon dolar sermaye ile kurulan Emirates Havayolları'nın sağladığı kabul edilmektedir. Ortadoğu'daki en büyük havayolu şirketi olmayı başaran Emirates'in günümüzde 251 olan uçak sayısının, verilen siparişlerin teslimi ile 2020 yılına kadar 375'e çıkarılması planlanmaktadır. 80 ülkede 153 destinasyona uçan Emirates 2015 yılı sonunda yolcu sayısını 51.9 milyona çıkarmıştır. Emirates filosunu uzun ve ekonomik uçuşlara imkan sağlayan geniş gövdeli Airbus A380 ve Boeing 777 uçakları ile güçlendirmektedir.

Dubai'nin bir başka havayolu şirketi FlyDubai, Dubai hükümeti tarafından kurulmuş, düşük maliyetli (low-cost carrier) havayolu şirkettir. İlk ticari seferini 1 Haziran 2009 tarihinde Beyrut'a gerçekleştiren FlyDubai toplam 50 uçak bulunan filosu ile 43 ülkede İstanbul'un da içerisinde yer aldığı 89 ayrı destinasyona seferler düzenlemektedir. 2015 yılında toplam 9.04 milyon yolcu sayısına ulaşmıştır.

Dubai havaalanı dünyanın en yoğun havaalanları arasındadır. 2011 yılında 51 milyon olan yolcu sayısı 2013'te 66.4 milyon'a, 2014'te 70.5 milyon'a ve 2015 yılında 78 milyona çıkarak tüm zamanların rekorunu kırmıştır. Dubai havaalanı 2016'da 85 milyon, 2018 yılında ise 90 milyon yolcu ağırlamayı hedeflemektedir. Bu hedefe yönelik olarak hazırlanan programa göre 7.84 milyar dolar yatırım ile havaalanının kapasitesi 2018 yılında 90 milyon yolcuya çıkarılacak.

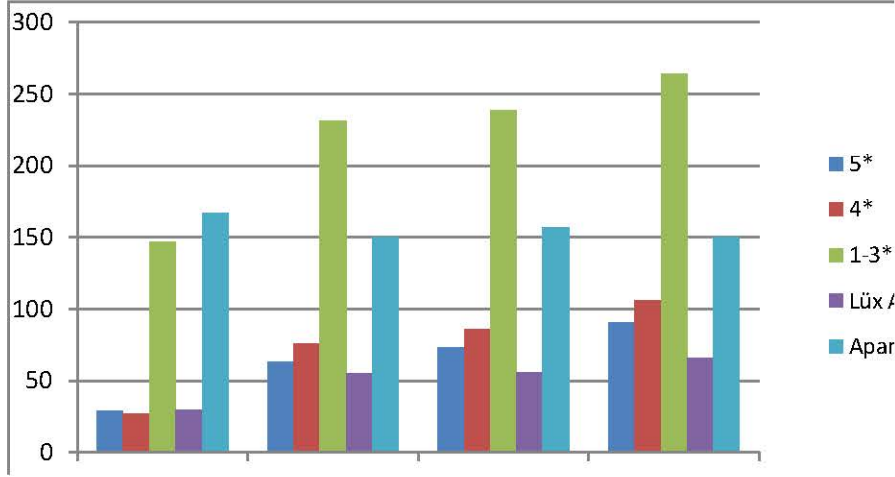
Dubai hükümetinin yürürlüğe koyduğu "Tourism Vision 2020" projesine göre şehri ziyaret edenlerin sayısının 2020 yılına kadar 20 milyona çıkarılması planlanmaktadır. Bu nedenle otel sayısının kademeli olarak özellikle orta sınıf otellere yoğunlaştırılması, oda sayısının 140-160 bin aralığına çıkartılması planlanmaktadır. Dubai tanıtımına fon sağlamak üzere otel konaklamalarında oda başına günlük 20 Dirhem konaklama vergisi 31 Mart 2014 tarihinden itibaren hükümet tarafından alınmaya başlanmıştır.

27 Kasım 2013 tarihinde Paris'te gerçekleştirilen oylama sonucunda oy kullanan toplam 165 BIE üyesinin 116'sının oyunu alan Dubai, Ekaterinburg, İzmir ve Sao Paulo'yu geride bırakarak 2020 Dünya Expo'suna ev sahipliği yapacak. Dubai, söz konusu etkinliğe 25 milyon ziyaretçi gelmesi için toplan 438 hektarlık alanda gerekli altyapı çalışmalarını süratle başlatmıştır.

Dubai kruz turizminde büyük atılım başlatmıştır. Özellikle Emirates Havayollarının birçok noktaya düzenlediği seferler ve ulaşım kolaylıkları dikkate alınarak; Royal Caribbean, Aida, Costa, MSC ve Tui Cruises şirketleri Dubai'yi "homeport" olarak kullanmaya başlamışlardır.

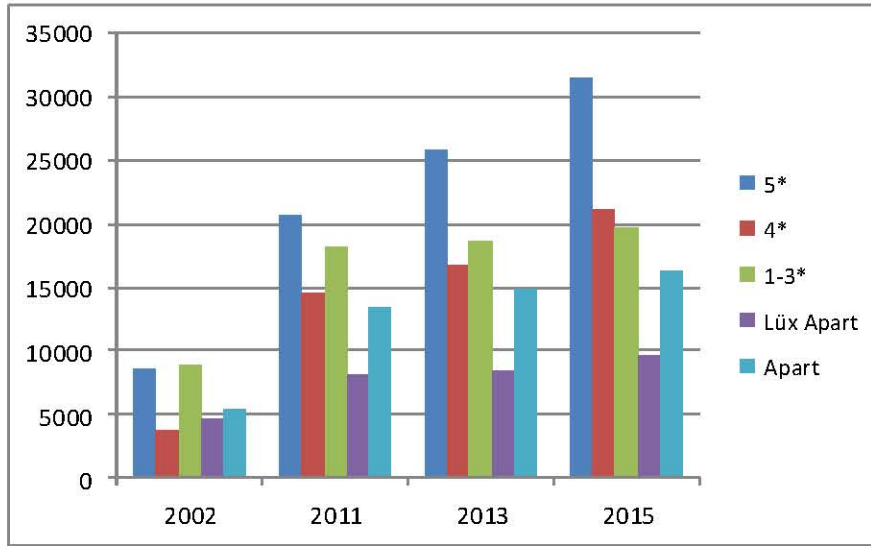
Dubai turizm verileri;

a) Konaklama Tesisleri kapasitesi;

Dubai'de 2015 yıl sonu itibari ile toplam 677 adet konaklama tesisi bulunmaktadır. Otel sayısı bir önceki yıla oranla % 3 (2014: 657 tesis) artmıştır.

b) Oda Kapasitesi;

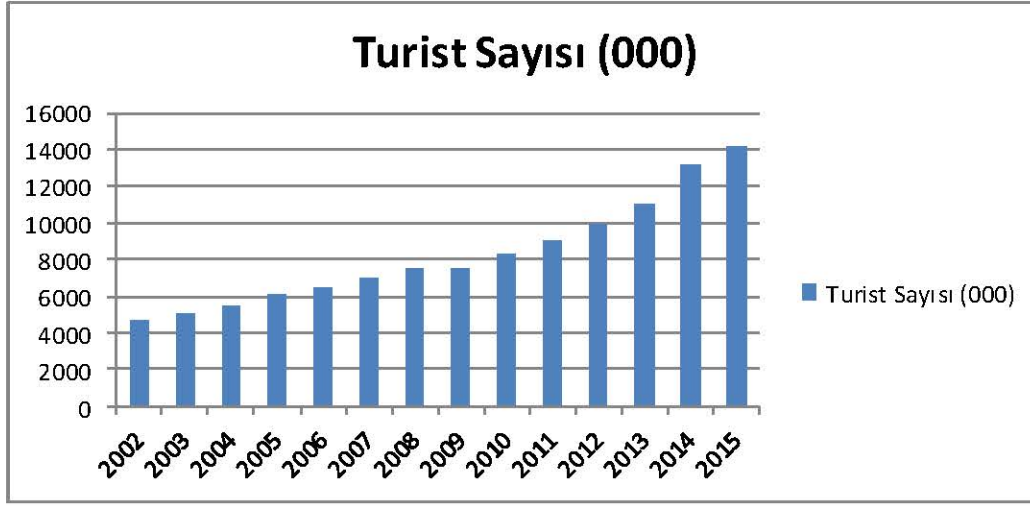

Dubai'de toplam oda sayısı 98.333 odadır. Oda sayısı bir önceki yıla göre % 6 (2014 : 92.333 oda) artmıştır. Dubai'de devam eden 96 otel projesinin tamamlanması ile 36.523 oda kapasitesi ilave edilmiş olacak.

Artan otel yatırımlarına bağlı olarak, Dubai'de 2015 yılı otel performans ortalaması düşüş göstermiştir. Bir önceki yıl ile karşılaştırmaya göre;

Dubai otelleri 2014 - 2015 yılları performans analizi	Yıllar		Fark
	2015	2014	
Ortalama Doluluk (%)	77	79	-2
Ortalama Kalış Süresi (Gün)	3.6	3.8	-0.2
Satılan Toplam Geceleme (Milyon gece)	26.40	24.97	+ 1.43
Oda Başına Ortalama Satış Fiyatı (USD)	158	169	-9
Rev Par (USD)	122	133	-11

c) Turist sayısı;

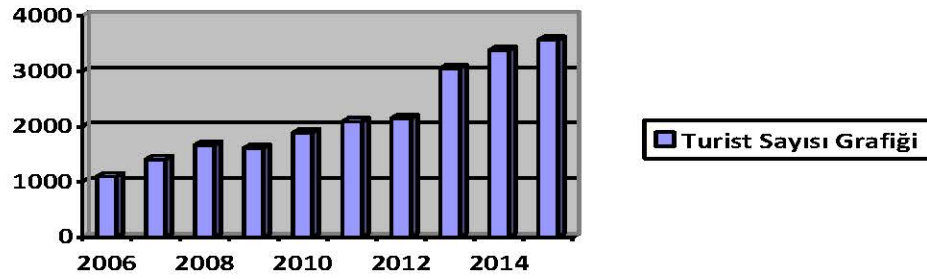
Dubai'ye 2015 yılında bir önceki yıla göre % 8 artışla 14.2 Milyon turist gelmiştir. 2015 yılında bir önceki yıla oranla Filipinler %51, Katar %32, Çin %29 Hindistan %26 artış gösterirken Rusya %50 düşüş göstermiştir.

d) Dubai'ye gelen turist sayısı (Ükelere göre ilk 20)

Sıra No	Ülke	Turist Sayısı		2015/2014 Fark (%)
		2015	2014	
1	Hindistan	1.601.412	1.272.586	26
2	Suudi Arabistan	1.542.816	1.292.443	19
3	İngiltere	1.188.521	1.074.218	11
4	Oman	1.002.488	853.019	17
5	ABD	602.312	585.303	3
6	Pakistan	513.216	463.228	11
7	İran	462.895	438.878	6
8	Almanya	461.225	429.009	7
9	Çin	450.099	350.219	29
10	Kuveyt	410.212	461.088	-11
11	Filipinler	325.880	216.301	51
12	Avustralya	315.009	341.122	-8
13	Mısır	305.404	265.448	15
14	Fransa	248.303	262.127	-5
15	Rusya	211.207	420.873	-50
16	Nijerya	201.339	235.785	-14
17	İtalya	195.187	196.308	0
18	Katar	182.489	138.987	32
19	Ürdün	180.265	157.478	15
20	Kanada	168.448	148.317	13

Ortadoğu'dan ülkemize gelen turist sayısı (T.C.Kültür ve Turizm Bakanlığı)

Yıl	Turist Sayısı	Ocak-Mart dönemi
2006	1.094.622	70.274
2007	1.406.224	202.122
2008	1.664.789	247.800
2009	1.609.965	224.390
2010	1.887.040	315.172
2011	2.088.314	363.012
2012	2.147.531	338.314
2013	3.055.786	606.496
2014	3.377.008	589.997
2015	3.563.993	630.939
2016		476.840

2015 yılında Ortadoğu Bölgesinden ülkemize gelen turist sayısı bir önceki yıla göre %5 oranında artış göstermiştir. Bahreyn % 33, Suudi Arabistan % 32, Kuveyt % 31 ve Irak %28 artış göstermiş, BAE, Yemen ve Suriye pazarlarında ise düşüş kaydedilmiştir.

İsrail ile gelişen siyasi ilişkiler turizme olumlu yansımaktadır. 2015 yılında İsraili turist sayısında % 20 artış kaydedilmiştir.

İstatistiklerde Ortadoğu grubunda yer almayan İran ise 2015'te %7 artışla 1.7 milyon turist sayısına ulaştı. Birliğimiz tahminleri bu sayının 2016 sonunda 2 milyon'u geçeceği yönündedir.

İstanbul'a Arap Ülkelerinden son üç yıl içerisinde gelen ziyaretçi sayıları grafiği

Ocak – Aralık	2013	2014	2015	2014-2015 değişim %
IRAK	241.262	354.063	492.318	39,0
SUUDİ ARABİSTAN	223.150	322.508	412.251	27,8
SURİYE	172.449	228.379	343.840	50,6
LİBYA	261.476	265.115	230.123	-13,2
CEZAYİR	114.013	155.238	166.823	7,5
KUVEYT	85.445	129.932	163.620	25,9
LÜBNAN	105.342	119.817	133.185	11,2

ÜRDÜN	79.721	105.841	116.681	10,2
FAS	75.303	81.827	100.769	23,1
TUNUS	89.315	98.227	99.109	0,9
MISIR	102.483	104.287	94.483	-9,4
B.A.E	52.612	52.812	50.158	-5,0
KATAR	17.743	28.499	33.971	19,2
BAHREYN	15.627	23.840	31.661	32,8
YEMEN	14.851	25.407	23.354	-8,1
UMMAN	8.795	13.822	17.742	28,4
FİLİSTİN	6.679	9.757	13.368	37,0
SUDAN	9.071	10.270	10.868	5,8
TOPLAM	1.675.337	2.129.641	2.534.324	19,0

Yukarıda son üç yılda Arap ülkelerinden gelen ziyaretçi sayıları görülmektedir. Toplam turist sayısında 2015 yılında bir önceki yıla oranla %19 artış gözlenmiştir.

İstanbul'a gelen toplam ziyaretçi sayısı, Arap ülkelerinden gelen ziyaretçi sayısı ve bunların oranı aşağıda yer almaktadır. Görüldüğü üzere, İstanbul turizmde Arap ülkelerinden gelen turistlerin oranı istikrarlı olarak artmaktadır.

	2010 YILI	2011 YILI	2012 YILI	2013 YILI	2014 YILI	2015 YILI
İstanbul	6.960.980	8.057.879	9.381.670	10.474.867	11.842.983	12.414.677
Arap Ülkeleri	696.679	910.360	1.371.092	1.675.337	2.126.641	2.534.324
ORAN (%)	10,0	11,3	14,6	16,0	18,0	20,4

Sonuç

- Türkiye'nin Ortadoğu'da yakaladığı en önemli avantajlar; din, ortak kültür, doğa, vizelerin kaldırılması, ulaşım seçeneklerinin fazla olması ve Türk dizi filmlerinin televizyonlarda sıkça gösterilmesi olarak ortaya çıkmaktadır. Son dönemlerde ülkemizde meydana gelen birtakım terör saldırıları ise pazarda olumsuz algı olarak kendisini göstermektedir.
- Euromonitor International tarafından yapılan açıklamaya göre; ABD ve AB ile varılan mutabakat çerçevesinde İran'ın bölgede önemli turizm ülkeleri arasına gireceği, altyapı çalışmalarının tamamlanması ile ülkeyi 2025 yılında 20 milyon turistin ziyaret edeceği öngörülmektedir.
- BAE vatandaşlarının seyahatlerinde yaptıkları yüksek harcamalardan pay almak isteyen AB ülkeleri, BAE vatandaşlarına AB ziyaretlerinde Schengen vizesi muafiyeti getirdi. Bu durumun AB ülkelerine gidecek BAE vatandaşlarının sayısını önemli oranda artıracığı öngörülmektedir. Diğer yandan, uygulamanın başta Suudi Arabistan olmak üzere diğer Ortadoğu ülkelerine de başlatılması halinde vize avantajları nedeniyle Türkiye gibi ülkelerin bölgeden aldıkları turist sayısındaki hızlı artışın yavaşlama seyrine döneceği tahmin edilmektedir.
- Ortadoğu ülkelerinde bulunan vatandaşların internet kullanımı artmakta buna bağlı olarak "Online" turizm gelişmektedir. Özellikle ailenin genç bireyleri bu artışta başı çekmektedir. Phocuswright araştırmasına göre; "online pazar" toplam turizm harcamaları cirosunun 2014 yılında %25, 2015'te %27'sini sağladı. Bu oranın 2016 sonunda %31'e ulaşması beklenmektedir. Aynı şirket tarafından yapılan bir başka çalışmada ise, Ortadoğulu tatilcilerin online seyahat harcamalarının 2018 yılında 35 milyar dolara ulaşacağını ortaya koymaktadır.

- Ortadoğu ülkeleri sadece turist gönderen ülkeler kategorisinden hızla çıkmaktadır. Bölgede başta Birleşik Arap Emirlikleri olmak üzere Bahreyn, Katar, Kuveyt, Suudi Arabistan ve Oman birbiri ardına gerçekleştirdikleri projeler ve ortaya çıkarılan cazibe merkezleri ile turizm ülkeleri arasına girmeye başlamıştır. Dubai'de 2020 yılında gerçekleştirilecek EXPO ile Katar'ın ev sahipliğinde 2022 yılında gerçekleştirilecek FIFA Dünya Kupası etkinliklerinin bölgenin tanıtımı ve imajına katkı yapacağı, aynı zamanda cazibe merkezi haline getireceği öngörülmektedir. STR Global tarafından yapılan açıklamaya göre, bölgede 514 otel projesinin tamamlanması ile oda kapasitesinin 148 bin adet artacağı belirtilmiştir. Bölgede bulunan dünyanın en önemli konaklama tesislerinin yanında Emirates, Etihad, Qatar, Gulf, Airarabia, FlyDubai gibi havayolu şirketlerinin sağlayacağı ulaşım imkanları turizm talebini önemli ölçüde artıracaktır.
- Fuarda yer alan THY standı yoğun ilgi görmüştür. THY'nin ağırlıklı olarak İstanbul'dan aktarmalı olarak yeni başlayan Atlanta (ABD) hattının tanıtımını ön plana çektiği gözlemlenmiştir.
- Bölgeden ülkemize sağlık, wellness, kaplıca, terapi, estetik ve tedavi amacı ile gelecek turist sayısında önemli potansiyel görülmekte, bu alanda tanıtım çalışmaları artırılmalıdır.
- 2016 yılında Ramazan ayı öncesi ve sonrasında bölgeden ülkemize talepte artış beklenmektedir. Karadeniz bölgesinin körfez ülkelerinde yürüttüğü başarılı tanıtım çalışmaları ve ulaşım alternatiflerinin çeşitliliği dikkate alınarak Bursa ve Yalova'da var olan talebin bir miktarının Karadeniz'e kayacağı tahmin edilmektedir.
- Ortadoğu'da Antalya'nın etkin tanıtımı amacına yönelik olarak, çekimleri Antalya'da devam eden ve Karnak Turizm CEO'su Serdar Ali Abet'in başrol oyuncusu olduğu dizi filmin tamamlanarak gösterime girmesi ile bölgeden Antalya'ya olan ilginin artacağı tahmin edilmektedir.
- Irak ve Libya vatandaşlarına vizesiz seyahatin kaldırılması ile ülkemize gelecek Irak ve Libya'lı turist sayısında önemli oranda gerileme beklenmektedir.
- Yemen, Irak, Suriye ve Libya'da süren güvenlik problemleri ile terör saldırılar, BAE ve Mısır ile süren siyasi ilişkilerimizin turizmi olumsuz yönde etkileyerek bu ülkelerden gelecek turist sayısında düşüş beklenmektedir.
- İran, Katar, İsrail ve Suudi Arabistan ile yürütülen üst düzey siyasi ilişkilerin turizmi olumlu yönde etkilemesi ve bu ülkelerden gelecek turist sayısında kayda değer artış beklenmektedir.
- Lübnan, Ürüdün ve Bahreyn 2016 yılı için artış beklenen diğer pazarlar olacak.
- Birliğimizce yapılan değerlendirmeye göre, Bölgeden ülkemize 2015 yılında gelecek turist sayısında istikrarın devam edeceği, turist sayısında ise % 3 ila % 5 arasında artış kaydedileceği tahmin edilmektedir.

Kaynaklar; TÜROB Arşiv, T.C. Ekonomi Bakanlığı, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, TUİK, Dubai Kültür ve Tanıtma Müşavirliği, İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, THY Basın Bülteni, IMF, Emirates Airlines, Dubai's Department of Tourism and Commerce Marketing (DTCM), Visitdubai.com, Arabian Travel Market Press Release, Arabian Travel Market Daily, Gulf News, Dubai Airports, Jones Lang LaSalle, Phocuswright, Dubai Health Experince, Euromonitor International, Aranca, STR Global, ATM Yearbook 2016, Google Travel Trends Raporu, Travel Trade Journal